

PARLAMENTUL

REPUBLICII MOLDOVA

SPAȚIUL INFORMATIC INTEGRAT AL PARLAMENTULUI

Planul de dezvoltare strategică
pentru perioada 2011-2015

Ministry of Foreign Affairs of Denmark
DANIDA

This plan was developed with the assistance of the project "Support to Parliamentary Development in Moldova", a project funded by the Ministry of Foreign Affairs of Denmark (DANIDA), Swedish International Development Agency (SIDA), and co-financed and implemented by the United Nations Development Programme (UNDP).

CUPRINS

LISTA DE ABREVIERI.....	3
INTRODUCERE	4
I. MISIUNEA PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	6
II. PROFILUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	7
IV. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SIIP	9
V. ANALIZA SWOT A DEZVOLTĂRII SIIP	12
VI. PRINCIPIILE DE DEZVOLTARE A SPAȚIULUI INFORMATIC INTEGRAT AL PARLAMENTULUI	14
VII. DIRECȚIILE PRIORITARE DE DEZVOLTARE	17
7.1. Direcția prioritară Nr. 1 – Implementarea precondițiilor.....	18
7.2. Direcția prioritară Nr. 2 – Dezvoltarea infrastructurii TIC.....	19
7.3. Direcția prioritară Nr. 3 – Sistemul de gestiune a fluxului de documente.....	23
7.4. Direcția prioritară Nr. 4 – Sistemul de indexare și regăsire a datelor.....	25
7.5. Direcția prioritară Nr. 5 – Portalul Intranet al Parlamentului	26
7.6. Direcția prioritară Nr. 6 – Portalul Internet al Parlamentului	29
7.7. Direcția prioritară Nr. 7 – Implementarea softului specific	31
VIII. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ	34

LISTA DE ABREVIERI

APC - Autoritate Publică Centrală.

APL - Autoritate Publică Locală.

SIIP - Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului.

TIC (Tehnologie Informatică și de Comunicație) - este un termen comun care include toate tehnologiile utilizate pentru schimbul și manipularea informației.

BD - Bază de date - ansamblu de date organizat conform structurii conceptuale care descrie caracteristicile de bază și relația dintre entități.

OLAP (eng. *Online analytical processing*) - procesare analitică în timp real) este o metodă de prelucrare a informației care conține mecanisme de definire și extragere dinamică a rapoartelor.

CGE - Centrul de Guvernare Electronică

RAPC - Proiectul Băncii Naționale de Reformă a Administrației Publice Centrale.

CTS - Centrul de Telecomunicații Speciale

DJ - Direcția Juridică a Parlamentului.

DRU - Direcția Resurse Umane a Parlamentului.

DIA - Direcția Informațional-analitică a Parlamentului.

DDP - Direcția Documentare Parlamentară a Parlamentului.

DGA - Direcția Generală Administrativă a Parlamentului.

DFBC - Direcția Finanțe, Buget și Contabilitate a Parlamentului.

DRPE - Direcția Relații Parlamentare Externe a Parlamentului.

INTRODUCERE

Societatea modernă se caracterizează prin rolul crescând al informației și cunoașterii. Bazându-se pe tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC) moderne, în ultimele decenii informația a devenit o resursă strategică în dezvoltarea societății, resursă adesea mai importantă chiar decât materiile prime și energia. Un suport pentru această afirmație este includerea informației și cunoașterii în categoria de factori de producție de rând cu munca, natura și capitalul.

Un reper al avantajelor așteptate ca urmare a implementării intensive a TIC în activitatea instituțiilor statului ar fi intenția Uniunii Europene de a reduce până-n anul 2012 costurile administrative cu 25%, ca urmare a implementării strategiei de e-guvernare, ceea ce va constitui o valoare absolută de circa 150 miliarde Euro sau 1,5 % din PIB.

Impactul implementării tehnologiilor informatice și de comunicație este atât de puternic, în ultimele decenii, încât se afirmă despre o nouă etapă în evoluția societății – societatea informațională. Este constatată o rată de până la 20-35 % de contribuție a capitalului TIC la creșterea PIB și o rată de până la 20-45 % de contribuție a sectorului TIC la creșterea medie agregată anuală a productivității muncii în economie. De asemenea, se consideră semnificativă și contribuția utilizării TIC în economie asupra creșterii PIB. Împreună, cei trei factori, capitalul TIC, creșterea productivității muncii și folosirea TIC, asigură o contribuție de peste 20-50 % a TIC la creșterea economică a unei comunități.

Strategia de dezvoltare TIC a *Parlamentului Republicii Moldova* este, în premieră, un instrument de planificare și de gestionare a priorităților în scopul dezvoltării și consolidării în termen de 5 ani a unei soluții informatice integrate capabile să modifice hotărâtor procedurile de activitate a *Parlamentului Republicii Moldova* în vederea reducerii costului proceselor legislative și sporirii calității și eficienței acestora.

Prezentul document de politici descrie totalitatea activităților ce trebuie întreprinse în perioada 2011-2015 în scopul dezvoltării **Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului Republicii Moldova (SIIP)** care să informatizeze și respectiv automatizeze totalitatea activităților Parlamentului Republicii Moldova.

Strategia informatizării Parlamentului pe perioada anilor 2011-2015 este realizată în baza raportului privind necesitățile TIC ale Parlamentului elaborate cu susținerea proiectului PNUD „*Suport pentru Dezvoltarea Parlamentului Republicii Moldova*” prin intermediul căruia sunt formalizate următoarele obiective:

- dezvoltarea unei viziuni coerente privind principiile de gestiune a informației în cadrul Parlamentului Republicii Moldova;
- dezvoltarea conceptului de *Spațiu Informatic Integrat al Parlamentului*;
- delimitarea scopurilor și obiectivelor principale ale *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*;
- estimarea necesităților TIC ale utilizatorilor sistemului informatic al Parlamentului (ale corpului legislativ și funcționarii Parlamentului);
- descrierea activităților ce trebuie întreprinse pentru dezvoltarea *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*;
- identificarea responsabilităților și a resurselor financiare necesare dezvoltării *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*.

Raportul privind necesitățile TIC ale Parlamentului Republicii Moldova va fi utilizat la implementarea Planului de dezvoltare strategică a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*, putând fi considerat parte componentă a celui din urmă.

Planul de dezvoltare strategică a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* eșalonează totalitatea activităților de informatizare a Parlamentului Republicii Moldova pe perioada anilor 2011-2015 în vederea reflectării cheltuielilor aferente acestor activități în Bugetul Parlamentului Republicii Moldova. De asemenea, pentru un șir de activități, se prevede atragerea fondurilor de la donatori străini sau implementarea unor soluții informatice universale realizate în cadrul altor autorități publice centrale.

Implementarea cu succes a Strategiei privind dezvoltarea **Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului Republicii Moldova** va transforma sistemul informatic al Parlamentului în sursa primară de informație privind activitatea acestuia (*Spațiul Informatic Integrat* va furniza în mod automat informația publică aferentă activității Parlamentului pe pagina WEB a acestuia - <http://www.parlament.md>), va spori

I. MISIUNEA PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Parlamentul Republicii Moldova este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului. Parlamentul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Modul de organizare și de desfășurare a alegerilor este stabilit prin lege organică. Alegerile deputaților în Parlament se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului precedent.

Parlamentul este ales pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă. Structura, organizarea și funcționarea Parlamentului sunt stabilite prin regulament. Resursele financiare ale Parlamentului sunt prevăzute în bugetul aprobat de acesta.

Misiunea Parlamentului Republicii Moldova este exercitarea a 3 funcții primordiale:

- **Funcția de reprezentare.** Fiind ales direct de către cetățeni, prin vot, el reprezintă voința poporului și are dreptul să exercite cele mai importante drepturi ale acestuia, să exercite puterea poporului.
- **Funcția legislativă.** Legiferarea reprezintă împlinirea primordială a Parlamentului, ea fiind cea mai importantă funcție în cadrul celor trei. Într-o viziune simplistă funcția legislativă înseamnă edictarea de norme juridice, obligatorii pentru executiv iar, în caz de litigii și pentru puterea judecătorească.
- **Funcția de control parlamentar.** Parlamentul ca organ de stat căruia poporul îi delegă funcția deliberativă, trebuie să constate, direct, cum sunt respectate și aplicate Constituția și legile, cum autoritățile statale își realizează rolul ce-l au în mecanismul statal. Controlul exercitat de către Parlament este unul deplin. De principiu controlul parlamentar cuprinde totalitatea activităților desfășurate potrivit Constituției și legilor, Parlamentul având dreptul de a anula acte ilegale, de a revoca organe de stat sau înalți funcționari, a căror activitate este nesatisfăcătoare. Formele și mijloacele specifice prin care se exercită controlul parlamentar pot fi sistematizate astfel:
 - a) controlul exercitat prin dări de seamă, mesaje, rapoarte, programe prezentate Parlamentului;
 - b) controlul exercitat prin comisiile parlamentare;
 - c) controlul exercitat prin întrebări și interpelări;
 - d) dreptul deputaților de a cere și obține informațiile necesare;
 - e) controlul exercitat prin rezolvarea petițiilor cetățenilor;
 - f) controlul exercitat prin avocatul poporului (ombudsman).

II. PROFILUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

În conformitate cu Constituția Republicii Moldova Parlamentul Republicii Moldova are următoarele atribuții de bază:

- adoptarea legilor, hotărârilor și moțiunilor;
- declararea referendumurilor;
- interpretarea legilor și asigurarea unității reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- aprobarea direcțiilor principale ale politicii interne și externe a statului;
- aprobarea doctrinei militare a statului;
- exercitarea controlului parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- ratificarea, denunțarea, suspendarea și anularea acțiunii tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- aprobarea bugetul statului și exercitarea controlul asupra lui;
- exercitarea controlului asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;
- alegerea și numirea persoanelor oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;
- aprobarea ordinele și medaliile Republicii Moldova;
- declararea mobilizării parțiale sau generale;
- declararea stării de urgență, de asediu și de război;
- inițierea cercetării și audierea oricăror chestiuni ce se referă la interesele societății;
- suspendarea activității organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;
- adoptarea actelor privind amnistia;
- îndeplinirea altor atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

Secretariatului Parlamentului este componenta organizațională care contribuie hotărâtor la exercitarea funcțiilor Parlamentului după cum urmează.

- Realizarea funcției de reprezentare a Parlamentului se efectuează prin:
 - a) facilitarea interacțiunii deputaților cu cetățenii, societatea civilă și cu alte părți interesate;
 - b) menținerea și dezvoltarea relațiilor Parlamentului cu parlamentele naționale din alte țări, cu organismele internaționale și cu partenerii externi;
 - c) realizarea suportului pentru medierea de către Parlament a conflictelor în societate;
 - d) promovarea și consolidarea imaginii Parlamentului în societate.
- Realizarea funcției legislative a Parlamentului se efectuează prin:

- a) acordarea suportului și consultanței juridice în elaborarea și expertizarea actelor legislative;
 - b) analiza ajustării legislației naționale la legislația comunitară europeană;
 - c) documentarea lucrărilor plenului Parlamentului, Biroului permanent, comisiilor parlamentare, fracțiunilor parlamentare, la solicitarea acestora;
 - d) asigurarea transparenței procesului legislativ.
- Realizarea funcției de control parlamentar se efectuează prin:
- a) colectarea datelor și informațiilor pentru acordarea suportului necesar de organizare și exercitare a controlului parlamentar pentru a evalua procesul de aplicare a legilor;
 - b) executarea hotărârilor și dispozițiilor Parlamentului și, după caz, realizarea studiilor de impact al actelor legislative în cadrul audierilor parlamentare;
 - c) asigurarea asistenței în organizarea audierilor parlamentare;
 - d) documentarea interpelărilor, întrebărilor și a solicitărilor deputaților.

IV. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SIIP

Scopul informatizării Parlamentului Republicii Moldova pentru perioada 2011-2015 constă în crearea *Spațiului informatic integrat* ce va cuprinde toate activitățile Parlamentului (SIIP) și va fi orientat la sporirea calității procesului legislativ.

Strategia TIC a Parlamentului pentru 2011-2015 are drept obiectiv primordial crearea **Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului (SIIP)** - adică a unui sistem informatic integrat care va permite utilizarea tehnologiilor informatice moderne nu numai pentru automatizarea activității fiecărui utilizator al Parlamentului în parte, ci și pentru asigurarea interacțiunii între utilizatorii sistemului informatic al Parlamentului (sau a sistemelor informatice externe ale altor APC, APL) și colaborarea acestora în vederea realizării unor sarcini comune. Atingerea acestui scop impune următoarele direcții și obiective de dezvoltare a spațiului informatic al Parlamentului Republicii Moldova:

- **Implementarea precondițiilor elaborării *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*:**
 - a) Implementarea precondițiilor metodologico-organizatorice pentru elaborarea și exploatarea SIIP:
 - *Efectuarea analizei privind necesitățile reale privind personalul informatic calificat al Parlamentului.*
 - *Elaborarea și implementarea unei politici de asigurare a securității informaționale și accesului la informație.*
 - *Elaborarea și implementarea unei politici de instruire a personalului Parlamentului.*
 - b) Implementarea precondițiilor tehnologice pentru elaborarea și exploatarea SIIP:
 - *Standardizarea componentelor Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului;*
 - *Digitizarea informației procesate în cadrul sistemului informațional al Parlamentului;*
 - *Implementarea unei infrastructuri informatice performante a Parlamentului;*
 - *Dezvoltarea infrastructurii de utilizare a semnăturii digitale.*
- **Dezvoltarea Infrastructurii Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului:**
 - a) Dezvoltarea rețelei de calculatoare.
 - b) Asigurarea accesului autorizat în Parlament și la SIIP.
 - c) Dezvoltarea asigurării hardware a SIIP:
 - *Asigurarea Parlamentului cu PC-uri virtuale;*
 - *Asigurarea Parlamentului cu calculatoare personale portabile performante;*
 - *Asigurarea Parlamentului cu spațiu de stocare adecvat performanței acceptabile a SIIP;*
 - *Asigurarea Parlamentului cu echipamente pentru videoconferințe și transmisiuni online;*
 - *Asigurarea Parlamentului cu mecanism modern de imprimare a documentelor.*

- d) Dezvoltarea asigurării software de sistem a SIIP:
 - *Procurarea asigurării software destinate PC-urilor / notebook-urilor;*
 - *Procurarea asigurării software destinate serverelor.*
- e) Dezvoltarea Infrastructurii pentru presă și comunicarea multimedia cu mediul extern.
- **Dezvoltarea și implementarea componentelor software specifice *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*:**
 - a) Perfecționarea paginii WEB a Parlamentului (<http://www.parlament.md>).
 - b) Dezvoltarea componentei de accesare și utilizare a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*.
 - c) Dezvoltarea componentelor SIIP comune activității tuturor subdiviziunilor Parlamentului:
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate gestiunii documentelor și fluxurilor de lucru;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate gestiunii petițiilor;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate accesului la baza de date legislativă;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate regăsirii informației stocate în SIIP;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate organizării Bibliotecii electronice a Parlamentului;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate gestiunii agendei evenimentelor și sarcinilor utilizatorilor.*
 - d) Dezvoltarea componentelor SIIP destinate activității legislative:
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate votării electronice;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate realizării videoconferinței în plen sau săli specializate;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate gestiunii stenogramelor și a informației multimedia aferentă acestora.*
 - e) Dezvoltarea componentelor SIIP destinate asigurării interacțiunii între utilizatori:
 - *Perfecționarea serviciului de poștă electronică al Parlamentului;*
 - *Dezvoltarea avizierului Parlamentului;*
 - *Dezvoltarea sistemului de mesagerie internă în cadrul Parlamentului.*
 - f) Componentele informatice destinate administrării SIIP:
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate gestiunii profilurilor utilizatorilor;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate generării rapoartelor aferente funcționării SIIP;*

- *Dezvoltarea componentei informatice destinate monitorizării în timp real a SIIP;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate asigurării suportului tehnic Online.*
- g) Dezvoltarea componentelor SIIP destinate activității subdiviziunilor specifice:
- *Dezvoltarea componentei informatice destinate evidenței contabile;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate evidenței resurselor umane;*
 - *Dezvoltarea componentei informatice destinate evidenței documentelor de strictă evidență și solicitărilor de viză.*

V. ANALIZA SWOT A DEZVOLTĂRII SIIP

SWOT reprezintă o metodă de planificare strategică care constă în partajarea factorilor și fenomenelor în 4 categorii: **Strengths** (puncte forte), **Weaknesses** (puncte slabe), **Opportunities** (oportunități) și **Threats** (amenințări). În tabelul 1 analiza SWOT sistematizează factorii principali interni și externi, relevanți pentru realizarea priorităților strategice ale dezvoltării SIIP.

Tabelul 1. Analiza SWOT de identificare a punctelor forte și slabe a dezvoltării SIIP

	PUNCTE FORTE (Strengths)	PUNCTE SLABE (Weaknesses)
FACTORI DE ORIGINE INTERNĂ (factori de natură organizațională)	Inexistența infrastructurii informatice permanente poate fi considerată avantaj în implementarea unor tehnologii informatice performante deoarece nu trebuie de renunțat la un sistem informatic funcțional. Implementarea de la zero a unor tehnologii adecvate anilor 2005-2010 nu este cu mult mai costisitoare decât implementarea de la zero a unor tehnologii adecvate anilor 90 ai secolului trecut.	Lipsa sediului permanent al Parlamentului reprezintă un impediment în efectuarea unor investiții în infrastructura TIC a Parlamentului.
	Conducerea Secretariatului și Parlamentului este deschisă și interesată pentru implementarea extensivă a tehnologiilor TIC în activitatea tuturor direcțiilor de activitate a Parlamentului și interacțiunii acestuia cu alte APC și APL.	Serviciul TI al Parlamentului este slab dezvoltat (doar 3 persoane) și este insuficient pentru administrarea în condiții optime a Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului bazat pe utilizarea exclusivă a tehnologiilor TIC în activitatea Parlamentului.
	În Secretariatul Parlamentului activează funcționari cu studii postuniversitare – masterat și doctorat care dispun de abilități avansate de utilizare a tehnologiilor TIC și vor fi capabili să utilizeze facilitățile oferite de Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului.	Lipsește politicile și practicile de recrutare, perfecționare și evaluare a resurselor umane din sectorul TIC al Parlamentului.
	Cu asistenta <i>Proiectului PNUD pentru susținerea dezvoltării Parlamentului Republicii Moldova</i> a fost procurat și pus în producție un cluster de servere. Cluster-ul de servere dispune de licențele de soft necesare, sistem de securitate pentru server și clienții rețelei locale de calculatoare. În baza acestuia pot demara activitățile de dezvoltare a SIIP.	Salariile funcționarilor angajați în cadrul Secretariatului Parlamentului sunt mici, fapt ce influențează negativ asupra motivării și recrutării personalului TIC cu calificare înaltă, dat fiind salariile mult mai mare a informaticienilor în companiile comerciale.
	Cu asistenta <i>Proiectului PNUD pentru susținerea dezvoltării Parlamentului Republicii Moldova</i> vor fi procurate laptop-uri performante destinate deputaților Parlamentului.	O parte din corpul legislativ manifestă reticență față de implementarea tehnologiilor informatice în activitatea lor sau nu dispun de competențe în exploatarea tehnicii de calcul și a tehnologiilor moderne.
	Parlamentul are un buget independent în baza căruia pot fi identificate resurse financiare necesare implementării strategiei TIC.	Lipsește politici și practici de instruire a corpului legislativ sau a funcționarilor Secretariatului Parlamentului în vederea utilizării TIC.
	Parlamentul Republicii Moldova dispune de oportunități de schimb de experiență în domeniul implementării tehnologiilor informatice. cu organisme externe.	Lipsește consultanții personali ai deputaților, care ar putea asigura integrarea în <i>Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului</i> a deputaților cu abilități insuficiente în utilizarea tehnologiilor informatice.
		Lipsește un serviciu specializat training și consultare a utilizatorilor sistemului informatic al Parlamentului în popularizarea și utilizarea tehnologiilor moderne sau soluționare eficientă a problemelor tehnice.
		O parte considerabilă a bugetului Parlamentului este cheltuită pentru întreținerea Bazei auto a Parlamentului și deservirea clădirii.
		Cooperarea insuficientă dintre Guvern, Parlament și alte APC în vederea implementării în comun a unor soluții informatice de interes comun.

	Oportunități (Opportunities)	Amenințări (Threats)
FACTORI DE ORIGINE EXTERNĂ (factori generați de mediul extern)	Clădirea renovată a Parlamentului va oferi condiții adecvate dezvoltării unui sistem informatic modern și eficient.	Nefinisarea clădirii în timp util va face imposibilă implementarea în timpul planificat a priorităților de dezvoltare a SIIP.
	Dezvoltarea unui sistem informatic modern va permite optimizarea procesului decizional din cadrul Parlamentului și sporirea calității interacțiunii între Parlament, Guvern și Președinție și alte APC.	Instabilitatea politică și alegerile anticipate ar putea face imposibilă identificarea și canalizarea resurselor financiare suficiente implementării componentelor SIIP (investițiile în TIC sunt investiții de urată și trebuie efectuate continuu).
	În Republica Moldova există companii din domeniul TIC cu putere instituțională și competențe suficiente în dezvoltarea și implementarea soluțiilor informatice de complexitate înaltă.	Lipsa voinței politice pentru asumarea responsabilității privind implementarea activităților planificate (sau reticența unor persoane decidente asupra oportunității dezvoltării sectorului TIC al Parlamentului Republicii Moldova) ar putea servi un impediment grav în implementarea priorităților Strategiei.
	Parlamentul Republicii Moldova ar putea conlucra cu Guvernul și Președinția în vederea dezvoltării infrastructurii informatice de interes comun, lucru care ar micșora substanțial investițiile TIC per autoritate publică centrală.	Posibile schimbări de personal în cazul desfășurării alegerilor anticipate sau ca urmare a fluctuației cadrelor ar putea periclita continuitatea în implementarea Planului Strategic de dezvoltare a <i>Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului</i> .
	Disponibilitatea sprijinului tehnic din partea parlamentelor țărilor UE și altor organisme internaționale (UNDP, Banca Mondială, FMI, SIDA, DANIDA, etc.) ar servi un element cheie în finanțarea activităților de informatizare sau de ameliorare a soluțiilor informatice existente în cadrul Parlamentului.	Ineficiența conlucrării între autoritățile publice centrale (Parlament, Guvern și Președinție) în domeniul dezvoltării soluțiilor informatice de interes comun poate determina donatorii externi să stopeze finanțarea domeniului TIC și a politicilor de guvernare electronică..
	Centrul de Guvernare Electronică gestionează un credit al Băncii Mondiale în valoare de 20 milioane euro și un grant oferit de Guvernul Olandei în valoare de 2 milioane euro în vederea implementării politicilor de guvernare electronică în Republica Moldova. O parte din aceste resurse financiare, precum și din serviciile informatice elaborate cu suportul Centrului de Guvernare Electronică ar putea fi utilizate în scopul dezvoltării SIIP.	Aprofundarea crizei economice mondiale ar putea face imposibilă consolidarea bugetului Parlamentului în vederea asigurării mijloacelor financiare suficiente pentru investițiile în infrastructura informatică a Parlamentului. Mecanismul curent de achiziții publice nu permite realizarea continuității dezvoltării (nu pot fi antrenați dezvoltatori pe o perioadă mai mare de 1 an bugetar).

VI. PRINCIPIILE DE DEZVOLTARE A SPAȚIULUI INFORMATIC INTEGRAT AL PARLAMENTULUI

Elaborarea *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* se va realiza reieșind din strategia incrementală și iterativă. Această abordare e avantajoasă și din considerentul că nu vor fi disponibile resurse financiare pentru elaborarea din start în totalitate sistemul informatic.

Dat fiind strategia TIC a Parlamentului pe perioadă 2011-2015, *Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului* va fi dezvoltat iterativ fiind adăugate și integrate cu timpul tot mai multe componente, astfel că pentru anul 2015 sistemul informatic ar trebui să fie finalizat în totalitate.

Proiectarea și realizarea sistemului informatic al Parlamentului se va face în 3 etape (figura 1): mai întâi se va efectua o analiză asupra necesităților informaționale ale tuturor subdiviziunilor Parlamentului, ulterior din aceste necesități vor fi formalizate procesele informaționale în baza cărora vor fi dezvoltate totalitatea componentelor *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*.

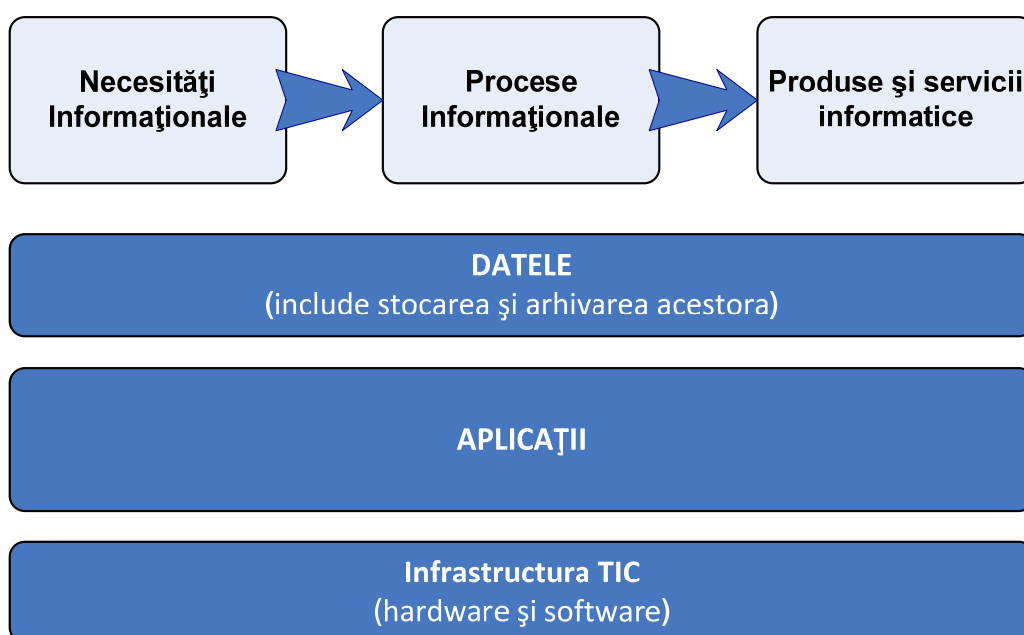

Figura 1. Principiile de elaborare a Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului.

După cum se vede în figura 1 procesele de delimitare a necesităților informaționale, formalizare a proceselor informaționale și elaborarea produselor și serviciilor informatice vor fi realizate reieșind din 3 nivele de abstractizare:

- **Nivelul INFRASTRUCTURĂ TIC** – cuprinde analiza soluției informatice la nivel de asigurare a infrastructurii tehnice (rețea informatică, asigurare hardware și platformă software de sistem);
- **Nivel DATE** – cuprinde delimitarea structurii și formatului datelor care ar asigura realizarea și funcționalitatea componentelor software ale sistemului informatic;
- **Nivelul APLICAȚIE** – este cel mai înalt nivel de abstractizate și cuprinde totalitatea activităților de delimitare a aplicațiilor informatice ale *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*.

La proiectarea, realizarea și implementarea *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* trebuie să se țină cont de următoarele principii generale:

- **Principiul divizării arhitecturii pe nivele:** constă în proiectarea independentă a subsistemelor Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele;
- **Principiul legalității:** care presupune crearea și exploatarea sistemului informatic în conformitate cu legislația națională în vigoare și a normelor și standardelor internaționale de referință recunoscute în domeniu;
- **Principiul datelor sigure:** stipulează asigurarea procedurilor de introducere a datelor în sistem și de vizualizare a acestora doar prin canalele autorizate și autentificate;
- **Principiul securității informaționale:** presupune asigurarea unui nivel adecvat de integritate, selectivitate, accesibilitate și eficiență pentru protecția datelor de pierdere, alterări, deteriorări și de acces nesancționat;
- **Principiul nonredundanței datelor sau activităților:** presupune evitarea dublării informației sau activităților, adică o informație creată sau procesată în sistemul informatic va avea o singură sursă (*Exemplu: nu se va introduce de mai multe ori aceeași informație pentru a fi utilizată în cadrul diferitor subsisteme informatice, ci va fi preluată de acestea dintr-o sursă comună*) iar sistemul informatic va disemina în mod automat informația cu caracter public;
- **Principiul accesibilității informației cu caracter public:** care presupune implementarea procedurilor de asigurarea accesului APL, APC, ONG, a cetățenilor Republicii Moldova la informația cu caracter public furnizată de soluția informatică.
- **Principiul transparenței:** presupune proiectarea și realizarea conform principiului modular, cu utilizarea standardelor transparente în domeniul tehnologiilor informatice și de telecomunicații;
- **Principiul expansibilității:** stipulează posibilitatea extinderii și completării a sistemului informatic cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente. În acest sens se va utiliza principiul dezvoltării iterative și incrementale a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*;
- **Principiul de prioritate a primei persoane / a centrului unic:** presupune existența unei persoane responsabile de rang înalt, cu drepturi suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea activităților în vederea creării și exploatării sistemului;
- **Principiul scalabilității:** presupune asigurarea unei performanțe similare a soluției informatice pentru volumele mici de date și accesări și volume mari de date și acces la sistem;
- **Principiul integrării cu asigurarea program existentă:** presupune posibilitatea soluției informatice de a se integra și interacționa cu aplicațiile deja implementate în cadrul Parlamentului Republicii Moldova sau aplicațiilor existente în cadrul altor autorități publice centrale cu care va interacționa *Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului* (Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Justiției, etc.);
- **Principiul simplității și comodității utilizării:** presupune proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor Sistemului, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice, logice și intuitive.

În particular, pentru conceperea și realizarea componentelor *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* se va acorda o atenție prioritară următoarelor aspecte:

- implementarea componentelor informatice în baza unor soluții client-server cu arhitectură multinivel;

- asigurarea unei securități adecvate a sistemului informatic pentru a proteja informația și subsistemele componente împotriva denaturării, utilizării lor neautorizate sau a divulgării informației cu caracter personal sau care fac obiectul tainei comerciale sau secretului de stat ;
- informația trebuie recunoscută ca patrimoniu și trebuie gestionată adecvat;
- dezvoltarea și implementarea componentelor informatice oferind posibilitatea reutilizării lor pentru alte procese sau în perspectiva asigurării posibilității de dezvoltare de noi funcționalități;
- minimizarea numărului diferitor tehnologii și produse care oferă aceleași funcționalități sau sunt similare după destinație;
- performanța trebuie să permită asigurarea unei reacții adecvate față de beneficiari;
- subsistemele *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* trebuie să fie posede capacitatea de restabilire în urma dezastrelor (asigurarea securității fizice a soluției informatice) ca parte componentă a planului de implementare.

VII. DIRECȚIILE PRIORITARE DE DEZVOLTARE

În urma analizei efectuate în cadrul *Raportului privind necesitățile TIC ale Parlamentului Republicii Moldova* de comun acord cu decidenții din cadrul Parlamentului (președinți ai comisiilor parlamentare, funcționari din cadrul Secretariatului Parlamentului) s-au identificat 7 direcții prioritare de dezvoltare a **Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului** pentru perioada 2011–2015.

Subdiviziunile Parlamentului Republicii Moldova își vor concentra în următorii cinci ani activitatea și, respectiv, resursele disponibile pentru realizarea acestor direcții prioritare. De asemenea, în activitățile de informatizare a Parlamentului ar putea fi implicate Autoritățile Publice Centrale responsabile de domeniul TIC în Republica Moldova (*Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Centrul de Guvernare Electronică, Centrul de Telecomunicații Speciale, Î.S. MoldData, etc.*).

Direcțiile prioritare de activitate sunt prezentate în tabelul 2. Ordinea acestora nu reflecta succesiunea cronologică a acestora ci preponderent prioritatea.

Tabelul 2. Delimitarea direcțiilor prioritare de implementare a planului strategic de realizare a Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului

Nr.	DIRECȚIILE PRIORITARE DE DEZVOLTARE
1.	Realizarea condițiilor necesare realizării Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului.
2.	Dezvoltarea infrastructurii TIC performante a Parlamentului Republicii Moldova.
3.	Dezvoltarea sistemului de gestiune a fluxului de documente al Parlamentului.
4.	Dezvoltarea unui mecanism de indexare și regăsire a informației stocate în <i>Spațiul Informatic Integrat al Parlamentului</i> .
5.	Dezvoltarea portalului Intranet a Parlamentului Republicii Moldova.
6.	Dezvoltarea portalului Internet a Parlamentului Republicii Moldova.
7.	Implementarea componentelor informatice specifice ale subdiviziunilor Parlamentului.

7.1. Direcția prioritară Nr. 1 – Implementarea precondițiilor

Elaborarea și implementarea *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* presupune anumite acțiuni pregătitoare care ar face posibilă demararea activităților de proiectare-elaborare a componentelor informatice iar în instanță finală implementarea și exploatarea acestora.

Aceste precondiții constau din măsuri organizaționale și tehnologice menite să dicteze modalitatea de organizare a proceselor de exploatare a soluției informatic, analize care vor servi drept bază la conceperea și realizarea subsistemelor informatice ale Parlamentului și schimbarea esențială a tehnologiei de lucru a secretariatului și a altor componente ale Parlamentului Republicii Moldova.

Activitățile de implementare a precondițiilor necesare asigurării premiselor de elaborare a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* sunt descrise în tabelul 3.

Tabelul 3. Activitățile de implementare a precondițiilor TIC

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Efectuarea analizei privind necesitatea de personal informatic calificat al Parlamentului	<ul style="list-style-type: none"> ● Organigrama optimă a serviciului IT ● Lista de competențe a personalului IT ● Politica de gestiune a calității serviciului IT ● Politica de atragere a experților externi în activitatea serviciului IT ● Politica de instruire continuă și certificare a personalului 	DIA, RU, Expert extern, Suportul UNDP.	2011	UNDP 4 000€
2.	Elaborarea politicii de asigurare a securității informaționale și accesului la informație	<ul style="list-style-type: none"> ● Raportul privind auditul securității informaționale ● Politica de securitate a informației. ● Normele de asigurare a securității informaționale ● Instruirea privind asigurarea securității informației ● Organizarea proceselor de asigurare a securității informaționale ● Analiza riscului privind securitatea ● Planul de continuitate și restabilire a sistemului informatic. 	DIA, Expert extern, Suportul UNDP.	2011	UNDP, Buget Parlament 25 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
3.	Elaborarea și implementarea unei politici de instruire a personalului Parlamentului	<ul style="list-style-type: none"> • Cerințele pentru subdiviziunea de instruire a personalului. • Necesitățile de instruire pentru fiecare tip de utilizator al SIIP • Îmbunătățirea competențelor informatice a utilizatorilor. 	DIA, RU, Expert extern.	2011	Buget Parlament Alte surse 4 000€
4.	Standardizarea componentelor Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizarea terminologiei. • Stabilirea formatului și structurii datelor. • Formalizarea documentelor de intrare, documentelor de ieșire. • Standardizarea conexiunii dispozitivelor de acces la SIIP. • Elaborarea standardelor deschise pentru schimbul de date. • Implementarea standardelor de management a calității. 	Experți externi, Toate direcțiile.	2011-2013	Buget Parlament Donatori 30 000€
5.	Digitizarea informației procesate în cadrul sistemului informațional și păstrate în arhiva și biblioteca Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de documente digitizate. • Micșorarea costului de gestiune a ciclului de viață al documentului. • Sporirea vitezei de regăsire a documentelor. 	DIA.	2012-2013	Buget Parlament Donatori Alte surse 50 000€
6.	Dezvoltarea infrastructurii de utilizare a semnăturii digitale	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea siguranței procedurilor de autorizare a utilizatorilor. • Creșterea schimbului de documente electronice semnate digital între APC și Parlament. • Personalizarea modificărilor efectuate de utilizatori în conținutul documentelor 	DIA, Toate direcțiile.	2012-2013	Buget Parlament Donatori Alte surse 50 000€

Costul total de implementare a condițiilor pe durata anilor 2011 – 2013 ar putea estimativ să fie apreciate la 163 000 €.

7.2. Direcția prioritară Nr. 2 – Dezvoltarea infrastructurii TIC

Ca urmare a evenimentelor din 7 aprilie 2009, Parlamentul Republicii Moldova dispune de o rețea informatică temporară în cadrul sediului provizoriu al Parlamentului. Dat fiind activitățile de reparație efectuate în sediul Parlamentului, considerăm necesare efectuarea tuturor activităților de proiectare și implementare a unei infrastructuri informatice adecvate tehnologiilor moderne. Cu toate acestea, nu se consideră rațională hazardarea în implementarea celor mai moderne tehnologii, ci alegerea unor soluții moderne, optime din punct de vedere preț-performanță.

La proiectarea și realizarea rețelei informatice a Parlamentului trebuie să se atragă o atenție deosebită la reducerea costurilor cu procurarea și întreținerea mijloacelor informatice. Din acest punct de vedere,

este oportună dezvoltarea setului de servere care deservește Intranetul Parlamentului, realizează interconectarea sistemului informatic al Parlamentului cu subsisteme informatice ale altor APL și asigură accesul la rețeaua globală Internet. Pentru servere trebuie prevăzută infrastructura corespunzătoare de asigurare a funcționalității acestora prin asigurarea securității fizice a acestora (protecția de factori externi, acces nesancționat, dotarea cu microclimă corespunzătoare, etc.).

Se poate afirma cu certitudine că informatizarea nu trebuie privită ca un proces de asigurare a utilizatorilor cu calculatoare. Când se discută de informatizare și rețeaua informatică a Parlamentului, în prim plan se va pune asigurarea utilizatorilor cu servicii informatice într-o manieră comodă de acces și exploatare a acestora.

Ținând cont de cele menționate și de necesitățile reale a unor utilizatori de servicii informatice din cadrul Intranetului Parlamentului, trebuie analizată posibilitatea asigurării utilizatorilor cu stații de lucru în baza folosirii, în cazurile argumentate, a unor PC-uri virtuale, realizate în cadrul unor servere cu echipamente terminale respective de intrare/ieșire informații și acces la rețea.

La examinarea gradului de acces a funcționarului și deputatului la resursele informatice nu trebuie pus în prim plan „numărul de PC-uri per utilizator”. Trebuie să se țină cont de mobilitatea utilizatorului, inclusiv prin utilizarea diferitor dispozitive (*laptop, iPad, Smart Phone, terminal virtual, PC*). Posibilitatea accesului de la acestea la rețea ar pune la dispoziția utilizatorilor resursele Intranet și, totodată, la necesitate, a celor Internet în locul și momentul oportun.

În figura 2 sunt arătate principiile generale de constituire a rețelei informatice a Parlamentului Republicii Moldova. În această schemă sunt enumerate totalitatea componentelor rețelei de calculatoare. Din motive ergonomice s-a arătat câte o componentă a rețelei informatice (astfel vor exista mai multe segmente de *Gigabyte Ethernet* interconectate prin intermediul fibrei optice, pot exista mai multe săli cu facilități de videoconferințe, etc.).

Ținând cont de cele menționate în figura 2, s-ar putea formula următoarele direcții de perspectivă necesare dezvoltării unei rețele informatice performante în cadrul Parlamentului Republicii Moldova:

- dezvoltarea Rețelei informatice a Parlamentului în baza implementării mijloacelor informatice moderne, urmărind satisfacerea cerințelor de calitate a serviciilor oferite și sporirea eficienței folosirii resurselor;
- dezvoltarea și modernizarea continuu a setului de servere specializate pentru stocarea, păstrarea, regăsirea, procesarea și prezentarea informațiilor, în conformitate cu funcțiile *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*, urmărind eficientizarea valorificării resurselor acestora prin implementarea tehnologiilor moderne respective (clustere, virtualizare, etc.);
- modernizarea stațiilor de lucru, inclusiv prin implementarea, în funcție de caz, de PC virtuale, folosind resursele centralizate la servere;
- elaborarea unui sistem modern de transfer date în rețeaua locală prin implementarea combinată a tehnologiilor *Gigabit Ethernet* și *Fibre Channel over Ethernet*;
- implementarea unui sistem de monitorizare și folosire eficientă a resurselor rețelei informatice a Parlamentului;
- asigurarea accesului local operativ funcționarilor și corpului legislativ al Parlamentului la resursele informatice locale și cele globale (disponibilitatea punctelor de acces la rețea);
- asigurarea mobilității deputaților și funcționarilor la resursele rețelei informatice prin asigurarea accesului reglementat fără fir (*Wire Less*), în cadrul întregii clădiri a Parlamentului;
- dezvoltarea paginii Web a Parlamentului (<http://www.parlament.md>) ca portal informațional de destinație atât internă, cât și externă, urmărind eficientizarea informării în

domeniu și, totodată, formarea reușită la vizitatori a imaginii despre Parlament. Pagina WEB a Parlamentului trebuie să devină sursa primară de informație privind activitatea acestuia;

- implementarea în cadrul paginii WEB a Parlamentului a componentei informatice de regăsire a informației bazată pe căutarea indexată a informației;
- asigurarea către 2015 a schimbului on-line, la necesitate securizat, de informații între subdiviziuni, colaboratori, APC și APL, reducând folosirea suporturilor de hârtie pentru înregistrarea informațiilor (trecerea la tehnologiile digitale de procesare a documentelor).

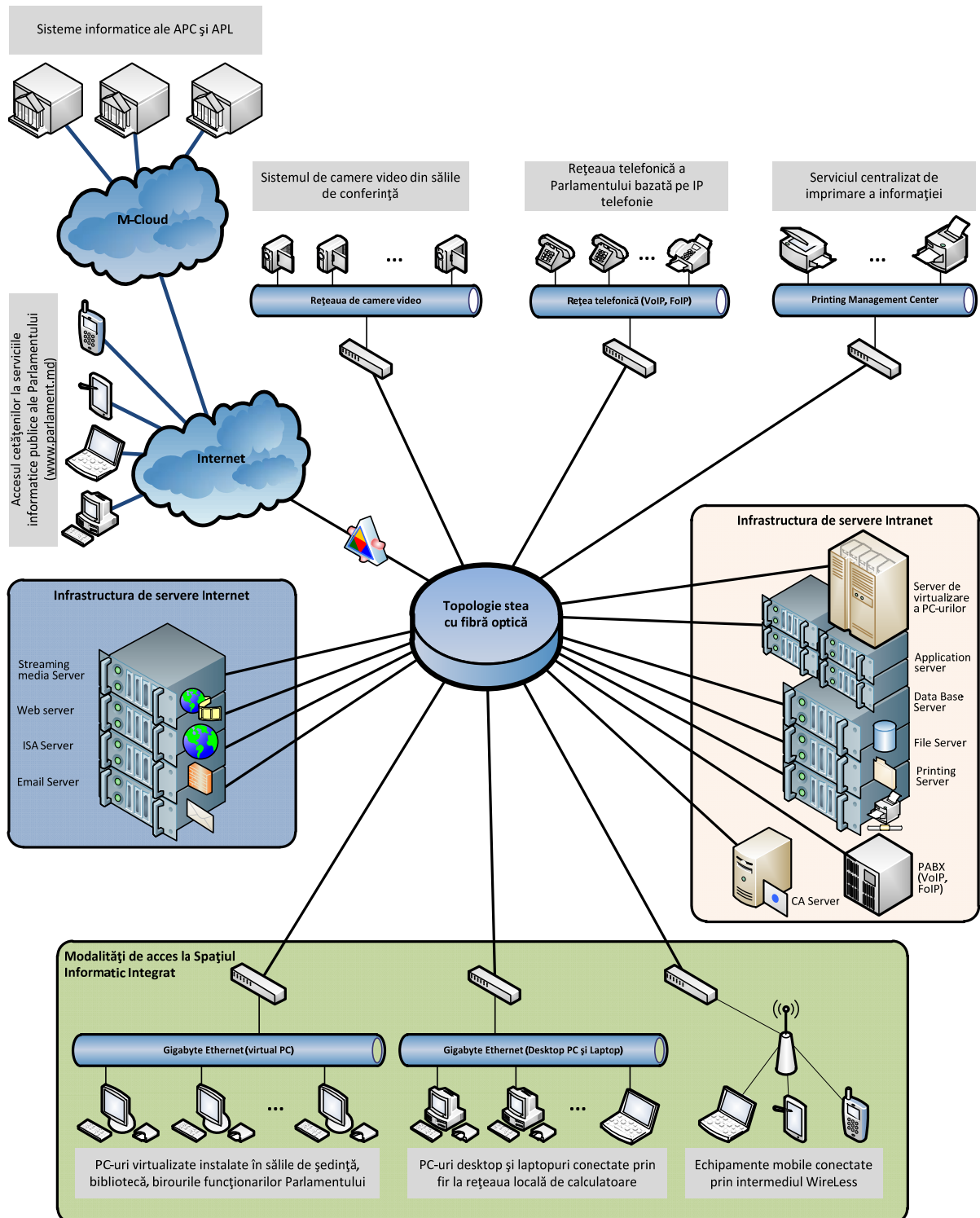

Figura 2. Principiile de elaborare a Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului.

Activitățile de implementare a infrastructurii TIC a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* sunt descrise în tabelul 4.

Tabelul 4. Activitățile de implementare a infrastructurii TIC

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Elaborarea rețelei informatice a Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Rețea informatică instalată și configurată. ● Acces la Internet de bandă largă din orice încăpere a sediului Parlamentului. ● Conectarea la rețea a dispozitivelor mobile (laptop, smartphone, tablete, etc.). 	DIA, Secția IT, CTS.	2012-2013	Buget Parlament Alte surse 1.5 Mln €
2.	Implementarea telefoniei IP	<ul style="list-style-type: none"> ● PABX instalat și configurat. ● Reducerea costurilor convorbirilor telefonice. ● Reducerea costurilor de exploatare a centralei telefonice. 	DIA, DGA.	2012-2013	Alte surse 80 000€
3.	Asigurarea corpului legislativ al Parlamentului cu Laptop-uri performante.	<ul style="list-style-type: none"> ● Laptop-uri livrate și configurate. ● Mobilitatea corpului legislativ. ● Posibilitatea exploatării tehnologiilor moderne. 	DIA, DGA.	2011-2012	Alte surse 200 000€
4.	Sporirea spațiului de stocare a informației gestionate în cadrul SIIP.	<ul style="list-style-type: none"> ● Asigurarea spațiului de stocare suficient pentru digitizarea tuturor documentelor. ● Asigurarea spațiului de stocare suficient pentru postul virtual al utilizatorului SIIP. 	DIA.	2012	Buget Parlament 185 000€
5.	Asigurarea Parlamentului cu soluție de virtualizare a PC-urilor **.	<ul style="list-style-type: none"> ● Livrarea și instalarea a 350 posturi virtuale de lucru. ● Reducerea cheltuielilor de procurare a PC-urilor. ● Reducerea cheltuielilor de reparație și întreținere a PC-urilor. ● Reducerea cheltuielilor de casare și depozitare a calculatoarelor scoase din uz. ● Anticiparea fenomenelor ce pot amenința securitatea informațională ar fi mult mai simplă și eficientă. 	DIA.	2014	Buget Parlament Donatori 250 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
6.	Implementarea unui mecanism modern de imprimare a documentelor (<i>Printing Management Service</i>).	<ul style="list-style-type: none"> ● Instalarea unui serviciu centralizat de imprimare. ● Reducerea cheltuielilor privind imprimare documentelor. ● Reducerea costului de imprimare a unei pagini. 	DIA, DGA.	2013-2014	CGE 150 000€
7.	Implementarea mecanismului de acces autorizat în Parlament și la SIIP prin intermediul cardurilor cu microcircuit **.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea unui mecanism de autorizare și beneficiere de serviciile SIIP prin intermediul cardului cu microcircuit. ● Evidența automată a activității utilizatorilor. 	DIA, DGA.	2013-2014	Alte surse 50 000€
8.	Implementarea soluției destinate videoconferințelor și transmisiunilor online **.	<ul style="list-style-type: none"> ● Instalarea sistemului de videoconferință în sălile de ședință. ● Ameliorarea interacțiunii cu cetățenii și alte APC și APL. ● Sporirea transparenței activității Parlamentului. 	DGA, DIA.	2013-2014	CGE 300 000€
9.	Implementarea infrastructurii destinate presei acreditate în cadrul Parlamentului **.	<ul style="list-style-type: none"> ● Dotarea unui spațiu destinat presei acreditate la Parlament. ● Sporirea comodității activității presei în cadrul Parlamentului. 	DGA, DIA.	2015	Alte surse 50 000€

** Activitățile date ar putea să nu fie efectuate în cazul imposibilității identificării resurselor financiare.

Costul total de implementare a infrastructurii TIC pe durata anilor 2011 – 2015 ar putea estimativ să fie apreciate la 2 765 000 €.

7.3. Direcția prioritară Nr. 3 – Sistemul de gestiune a fluxului de documente

Componenta informatică destinată gestiunii documentelor și a fluxurilor de lucru reprezintă elementul cheie a sistemului informatic al Parlamentului (nucleul *SIIP*) care va permite excluderea completă a tehnologiilor tradiționale de procesare a documentelor pe suport de hârtie și trecerea la mijloacele moderne (digitale) de procesare a documentelor în cadrul tuturor subdiviziunilor Parlamentului (Secretariatul Parlamentului, Contabilitate, Resurse Umane, relații cu publicul, procesul legislativ, etc.).

La moment, în cadrul Parlamentului este implementată o soluție informatică similară în baza **Microsoft Share Point** elaborată de **Î.C.S. ENDAVA S.R.L.** Această componentă software este destinată gestiunii fluxului de documente pentru procesul legislativ. Pornind de la ipoteza că această soluție acoperă întrutotul procesul legislativ, considerăm necesară efectuarea testelor în regim de exploatare în producție a soluției informatice și corectarea eventualelor erori în codul program și algoritmii incluși în soluție dat fiind faptul că mecanismul în cauză nu a fost încă testat în condiții reale.

Dat fiind faptul că activitatea Parlamentului Republicii Moldova implică procesarea unui număr însemnat de documente care nu sunt legate nemijlocit de procesul legislativ (petiții, procese verbale, cereri, ordine, etc.) ar fi rațională extinderea funcționalităților soluției informatice elaborate de **Î.C.S. ENDAVA**

S.R.L. pentru celelalte subdiviziuni ale Parlamentului (crearea fluxurilor de lucru destinate tuturor subdiviziunilor Parlamentului).

Componenta informatică de gestiune a documentelor și a fluxurilor de lucru va oferi următoarele funcționalități și facilități:

- Gestiunea fluxurilor de lucru.
- Trasabilitatea fluxurilor de lucru.
- Configurarea și adăugarea dinamică a formularelor electronice și șabloanelor de documente.
- Conversia documentelor în format digital.
- Înregistrarea și evidența documentelor.
- Stocarea și accesul eficient la documente.
- Versionarea și atașarea comentariilor la documente.
- Implementarea semnăturii digitale și generarea de documente cu putere juridică în format digital.
- Integrarea cu aplicațiile instalate în cadrul subdiviziunilor Parlamentului .
- Navigarea prin sistemul de documente și diseminarea informației.
- Publicarea automată a informației cu caracter public pe locația WEB a Parlamentului Republicii Moldova
- Controlul privind executarea documentelor.
- Procesarea și aprobare a documentelor.
- Arhivarea documentelor.
- Definirea drepturilor de acces la documentele în lucru sau stocate în arhivă.
- Extragerea operativă a statisticilor și rapoartelor.
- Interconectarea cu surse sau destinații externe de documente.
- Notificarea automată a utilizatorilor.
- Monitorizarea statutului documentelor parvenite din extern pe fluxurile de lucru ale Parlamentului.

Componenta informatică de gestiune a documentelor va interacționa cu alte componente ale *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*. Această interacțiunea se va efectua în mod automat. Astfel, în dependență de utilizator documentul ar putea apărea:

- *în agendă și lista sarcinilor utilizatorilor* - va fi introdusă referința la document pentru data când este prevăzută examinarea acestuia și data limită pentru care trebuie să fie procesat documentul;
- *în biblioteca electronică* - vor fi introduse o parte din ieșirile acestui subsistem informatic (legi, decizii, hotărâri) care vor servi compartimente ale bibliotecii;
- *pe site-ul Parlamentului* - va fi introdusă referința la documentul procesat (aprobat) cu acces public.

Activitățile de implementare a Sistemului de gestiune a fluxului de documente a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* sunt descrise în tabelul 5.

Tabelul 5. Activitățile de implementare a Sistemului de gestiune a fluxului de documente

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Formalizarea totalității fluxurilor de lucru ale tuturor subdiviziunilor Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea tuturor fluxurilor de lucru. • Optimizarea activităților tuturor subdiviziunilor. • Documentarea tuturor fluxurilor interne și externe ale Parlamentului. • Perfectarea caietului de sarcini pentru lărgirea funcționalităților sistemului de gestiune a fluxului de documente. 	DJ, DRU, DIA, DDP, DGA, DFBC, DRPE.	2011	UNDP 10 000€
2.	Corectarea erorilor sistemului de gestiune a fluxului de documente ale procesului legislativ.	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminarea tuturor erorilor în componenta de gestiune a fluxului de documente ale procesului legislativ elaborată de Î.C.S. Endava. 	DIA, DJ, DDP.	2011	Buget Parlament 10 000€
3.	Lărgirea sistemului de gestiune a fluxului de documente destinat tuturor subdiviziunilor Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea tuturor fluxurilor de lucru interne al tuturor subdiviziunilor. • Implementarea fluxurilor de lucru cu interacțiune externă (alte APC). 	DIA, DJ, DGA, DDP, DRPE.	2012-2013	Buget Parlament CGE 80 000€

Costul total de implementare a sistemului de gestiune a fluxului de documente pe durata anilor 2011 – 2012 ar putea estimativ să fie apreciate la 100 000 €.

7.4. Direcția prioritară Nr. 4 – Sistemul de indexare și regăsire a datelor

În scopul asigurării unei performanțe sporite a utilizării *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* considerăm oportună realizarea unui mecanism de indexare și regăsire a informației în cadrul tuturor subsistemelor informatice ale Parlamentului. Aceasta este componenta cheie a întregului sistem informatic (implementată la urmă ca urmare a complexității și costului înalt) și va servi aplicația care va aduce suport esențial la sporirea eficienței activității fiecărui utilizator în parte.

Astfel, pentru informația neindexată (documente PDF, stenograme, mesaje text, etc.) se vor implementa proceduri de indexare a acestora și salvare a imaginilor documentelor indexate cu păstrarea ponderii fiecărui termen din documentul indexat. Se va indexa totul: documente pe fluxuri de lucru, mesaje Email, sarcini, agende, petiții, detalii din profilurile utilizatorilor, cărți din biblioteca electronică, arhiva Parlamentului, etc.

Utilizatorii *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* vor utiliza un singur modul de regăsire a informației pentru căutarea acestora în toate subsistemele informatice ale Parlamentului (mesaje Email, agendă, subsistemul informatic de gestiune a fluxurilor de documente și lucru, stenograme, mesagerie internă, bibliotecă electronică, etc.).

Utilizatorul va specifica criteriul de căutare (perioada calendaristică, subsisteme informatice în care se va căuta, cuvinte cheie, etc.) într-un editor QBE, iar modulul de căutare va consolida totalitatea rezultatelor

din toate sursele examinate într-o listă ordonată după relevanța documentelor găsite interogării formulate.

Modulul de căutare va filtra rezultatele găsite în funcțiile de drepturile și rolurile de care dispune utilizatorul (va afișa doar informația sa cu caracter privat și doar documentele la care posedă drepturi de acces utilizatorul care formulează criteriul de căutare).

Activitățile de implementare a Sistemului de indexare și regăsire a documentelor *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului* sunt descrise în tabelul 6.

Tabelul 6. Activitățile de implementare a Sistemului de indexare și regăsire a documentelor

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Realizarea caietului de sarcini privind realizarea și implementare a componentei destinate indexării și regăsirii datelor SIIP**.	<ul style="list-style-type: none"> Principiile de creare a imaginii de căutare a documentului. Principiile de procesare a interogărilor utilizatorilor. Principiile de calcul a relevanței termenilor indexați în conținutul documentului. Caietul de sarcini destinat implementării componentei de indexare și regăsire a documentelor 	DIA, Experti contractați.	2012	Buget Parlament Alte surse 15 000€
2.	Realizarea mecanismului de indexare a informației**.	<ul style="list-style-type: none"> Realizare și implementare a componentei de parsare, analiză și indexare a documentelor. Numărul de documente indexate. 	DIA, Experti contractați.	2013-2015	Alte surse 500 000€
3.	Realizarea mecanismului de regăsire a documentelor**.	<ul style="list-style-type: none"> Realizare și implementare a componentei de regăsire a documentelor. Micșorarea duratei de regăsire a informației din SIIP. Prezentarea rezultatelor de căutare diferențiate în funcție de utilizatorul care definește interogarea. 	DIA, DJ, DGA, Experti contractați.	2015	Alte surse 100 000€

** Activitățile date ar putea să nu fie efectuate în cazul imposibilității identificării resurselor financiare.

Costul total de implementare a sistemului de indexare și regăsire a documentelor pe durata anilor 2012 – 2015 ar putea estimativ să fie apreciate la 615 000 €.

7.5. Direcția prioritară Nr. 5 – Portalul Intranet al Parlamentului

Portalul Intranet al Parlamentului va reprezenta o interfață WEB prin intermediul căreia utilizatorii vor avea acces la resurselor tuturor subsistemelor sistemului informatic al Parlamentului. Avantajul acestora constă că prin intermediul unei singure autorizări sigure (utilizator, parolă, semnătură digitală, adresă IP sau MAC de acces) și conexiuni criptate. Acest va fi asigurat accesul la toate subsisteme informatice ale parlamentului aferente drepturilor și rolurilor utilizatorilor.

Cu alte cuvinte această interfață va reprezenta un gen de *tablou de bord* ca în cazul MANTIS prin intermediul căruia utilizatorii își vor identifica sarcinile și vor explora resursele sistemului informatic al Parlamentului. În particular, acest tabel de bord ar trebui să afișeze:

- Căutarea informației.
- Acces la poșta electronică.
- Acces la sistemul de mesagerie internă a parlamentului.
- Acces la agenda utilizatorului.
- Acces la sarcinile utilizatorului.
- Acces la avizierul Parlamentului.
- Acces la sistemul de gestiune a fluxului de documente.
- Acces la sistemul de procesare a petițiilor
- Acces la modulul de raportare statistică.
- Acces la biblioteca electronică a Parlamentului.
- Configurarea tabelului de bord.

În consecință se poate conchide că Portalul Intranet al Parlamentului va reprezenta o interfață WEB care va face interconexiunea tuturor subsistemelor informatice ale Parlamentului. Activitățile de implementare a Portalului Intranet al Parlamentului sunt descrise în tabelul 6.

Tabelul 7. Activitățile de implementare a Portalului Intranet al Parlamentului

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Realizarea caietului de sarcini privind realizarea și implementare a portalului Intranet al Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Caietul de sarcini destinat realizării și implementării portalului Intranet. 	DIA.	2011-2012	Buget Parlament UNDP 15 000€
2.	Realizarea componentei de Configurarea tabelului de bord.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementare componentă de configurare a tabelului de bord. ● Sporirea eficienței de activitate a utilizatorilor ca urmare a definirii preferințelor de utilizare a Portalului Intranet.. 	DIA.	2012	Buget Parlament Alte surse 1 000€
3.	Realizarea accesului la sistemul de gestiune a fluxului de documente.	<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea conexiunii cu sistemul de gestiune a fluxului de documente. 	DIA.	2012	Buget Parlament Alte surse 5 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
4.	Realizarea componentei de procesare a petițiilor.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei de procesare a petițiilor. ● Numărul de petiții parvenite de la cetățeni procesate. 	DIA, DGA.	2012	Buget Parlament Alte surse 3 000€
5.	Realizarea componentei de acces la baza de date legislativă**.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea unui mecanism de acces la baza legislativă în regim client-server. 	DIA, DJ.	2012	Alte surse 15 000€
6.	Realizarea accesului la Subsistemul informatic de indexare și regăsire a informației**.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea accesului la modulul de regăsire a informației prin intermediul Portalului Intranet. ● Numărul de interogări procesate. 	DIA.	2013- 2015	Buget Parlament Alte surse 5 000€
7.	Realizarea componentei destinate administrării bibliotecii electronice și arhivei a Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Transferul întregii biblioteci și arhive în format digital. ● Implementarea versiunii digitale a bibliotecii și arhivei 	DIA.	2013- 2014	Buget Parlament Alte surse 20 000€
8.	Realizarea componentei destinate gestiunii agendei evenimentelor și sarcinilor utilizatorului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei de gestiune a agendei și sarcinilor utilizatorilor. ● Numărul de sarcini executate. ● Numărul de sarcini în întârziere. 	DJ, DRU, DIA, DDP, DGA, DFBC, DRPE.	2012- 2013	Buget Parlament Alte surse 10 000€
9.	Realizarea accesului la poșta electronică a Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea accesului la contul de poșta electronică prin intermediul Portalului Intranet. 	DIA	2012	Buget Parlament Alte surse 3 000€
10.	Realizarea componentei de mesagerie internă a Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea unui mecanism de mesagerie internă. ● Numărul de utilizatori care interacționează prin intermediul mesageriei interne. 	DIA	2012	Buget Parlament Alte surse 5 000€
11.	Realizarea componentei de gestiune a avizierului Parlamentului.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea avizierului Parlamentului. ● Numărul de utilizatori informați prin intermediul avizierului. 	DIA, DGA.	2012	Buget Parlament Alte surse 2 000€
12.	Realizarea componentei destinate gestiunii profilurilor utilizatorilor.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei de gestiune a profilului utilizatorului. ● Nivelul de respectare a politicii de asigurare a securității informaționale. 	DIA.	2012	Buget Parlament Alte surse 2 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
13.	Realizarea componentei destinate suportului tehnic online.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei destinate suportului tehnic online. ● Numărul total de solicitări. ● Numărul de solicitări onorate. ● Numărul de solicitări neonorate. ● Sporirea calității activității serviciului IT. 	DIA.	2012-2013	Buget Parlament Alte surse 5 000€
14.	Realizarea componentei destinate raportării statistice.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei de raportare statistică. ● Extragerea indicatorilor de performanță a SIIP. 	DIA, DGA.	2013-2015	Buget Parlament Alte surse 20 000€
15.	Realizarea componentei destinate monitorizării în timp real a SIIP.	<ul style="list-style-type: none"> ● Implementarea componentei destinate monitorizării SIIP. ● Gradul de supraîncărcare a resurselor. ● Utilizatorii ce abuzează de resursele SIIP. ● Problemele tehnice ale SIIP. 	DIA.	2012-2015	Buget Parlament Alte surse 15 000 €

*** Activitățile date ar putea să nu fie efectuate în cazul imposibilității identificării resurselor financiare.*

Costul total de implementare a Portalului Intranet al Parlamentului pe durata anilor 2012 – 2015 ar putea estimativ să fie apreciate la 126 000 €.

7.6. Direcția prioritară Nr. 6 – Portalul Internet al Parlamentului

Soluția WEB a Parlamentului este destul de complexă, însă avantajele acesteia sunt diminuate de interfața și designul nereușit. Site-ul <http://www.parlament.md> ar avea de câștigat în cazul în care s-ar implementa o interfață și structurare a informației ergonomică și intuitivă. Aceasta ar avea de câștigat, de asemenea, dacă s-ar implementa mecanisme de plasare și gestiune a informației în format multimedia și s-ar realiza un mecanism de mesagerie (asigurarea cetățenilor dreptul de a comenta documente sau a trimite mesaje decidenților).

Ținând cont de reglementările naționale și internaționale în domeniu s-ar putea delimita următoarele măsuri care ar putea îmbunătăți calitativ pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova:

- testarea în producție a site-ului și corectarea tuturor problemelor tehnice;
- realizarea și integrarea unui design modern (inedit) și interfață ergonomică;
- completarea tuturor compartimentelor site-ului cu informație (sau implementarea unui mecanism de ascundere a compartimentelor ce nu conțin informație);
- implementarea unui modul de indexare și regăsire a informației publicate pe pagina WEB a Parlamentului;
- introducerea unei versiuni engleze și ruse a interfeței și conținutului site-ului;

- integrarea în conținutul site-ului a informației multimedia în format foto, audio sau video (realizarea galeriilor de acest fel);
- integrarea unui server cu arhivă video prin intermediul căruia să fie posibilă vizualizarea ședințelor Parlamentului sau a altei informații multimedia captate din sălile de ședințe ale Parlamentului;
- implementarea unui mecanism de reorganizare facilă a conținutului paginii (la nivel de structură și compartimente a acestuia);
- implementarea recomandărilor WAI (Web Accessibility Initiative) (<http://www.w3c.org/WAI>) privind asigurarea posibilității utilizării resurselor site-ului de către persoanele cu dizabilități;
- asigurarea posibilității interacțiunii cu cetățenii (expedierea petițiilor, programarea audiențelor, etc.);
- implementarea unui mecanism de mesageriei parvenite din partea vizitatorilor site-ului și monitorizare a acesteia cum ar fi: feed-back general, feed-back adresat decidenților de rang înalt (personalizate, cum ar fi: președintele parlamentului, secretarul general, șefi de comisii, etc.), comentarii la proiecte de legi și documente publicate, etc.
- implementarea interacțiunii cu fluxurile de lucru diferite de procesul legislativ (asigurarea accesului de vizualizare a stării petiției, etc.);
- îmbunătățirea compartimentului de transparență decizională, etc.

Unele compartimente ale site-ului (vizualizarea agendei, feedback,) ar putea fi grupate într-o interfață plasată pe chioșcuri informaționale instalate în holul Parlamentului sau la intrarea în Parlament. În acest caz vizitatorii ar putea accesa aceste terminale pentru vizualizarea informației de interes public sau planificarea audiențelor.

Consideră rațională (luând drept exemplu experiența Olandei) elaborarea unei versiuni speciale a site-ului Parlamentului dedicat copiilor (cu design și conținut dedicat acestora), funcția principală a căruia va fi pregătirea copiilor din timp de procesul de executare a dreptului de vot. Acest site ar trebui realizat de comun acord cu Ministerul Educației, va conține jocuri și teste interactive, accesându-le pe care copii, în cadrul lecțiilor corespunzătoare, vor fi familiarizați cu procesul legislativ și mecanismul de votare.

Activitățile de perfecționare a site-ului WEB a Parlamentului sunt descrise în tabelul 8.

Tabelul 8. Activitățile de modernizare a site-ului <http://www.parlament.md>

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Corectarea erorilor codului program.	<ul style="list-style-type: none"> ● Testarea tuturor funcționalităților site-ului Parlamentului. ● Corectarea tuturor problemelor de funcționalitate a site-ului. 	DIA.	2011	Buget Parlament Alte surse 4 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
2.	Redesignul interfeței site-ului Parlamentului	<ul style="list-style-type: none"> ● Ameliorarea aspectului site-ului ● Implementarea versiunilor engleză și rusă. ● Asigurarea utilizării site-ului de către persoane cu dizabilități. 	DIA.	2011	Buget Parlament 5 000€
3.	Implementarea unor funcționalități noi în site.	<ul style="list-style-type: none"> ● Ameliorarea mecanismelor de interacțiune a cetățenilor cu Parlamentul. ● Asigurarea posibilității plasării petițiilor. ● Popularea automată cu informație parvenită de pe fluxuri de lucru. ● Asigurarea posibilității gestiunii facile a informației multimedia. ● Asigurarea posibilității reorganizării facile a conținutului. ● Numărul de vizitatori a site-ului. 	DIA.	2011-2012	Buget Parlament CGE 15 000€
4.	Elaborarea unei versiuni a site-ului destinate educației copiilor**.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sporirea gradului de informare a copiilor privind exercitarea dreptului de vot. ● Promovarea politicilor educaționale. 	DIA, DGA.	2012	Buget Parlament 8 500€

** Activitățile date ar putea să nu fie efectuate în cazul imposibilității identificării resurselor financiare.

Costul total al fondurilor necesare ameliorării locației WEB www.parlament.md pe durata anilor 2011 – 2012 ar putea estimativ să fie apreciate la 32 500 €.

7.7. Direcția prioritară Nr. 7 – Implementarea softului specific

Prioritatea a 7 cuprinde activități de elaborare a softului specific anumitor subdiviziuni. O parte din activitățile în cauză sunt de prioritate joasă și vor fi implementate în cazul dispunerii de mijloace financiare suficiente. La această prioritate pot fi clasate următoarele componente informatice:

- **Subsistemul informatic destinat gestiunii stenogramelor și a informației multimedia aferentă acestora.** Reprezintă un mecanism care ar permite sincronizarea stenogramelor ședințelor Parlamentului cu informația multimedia aferentă acestora. Astfel, ar trebui să fie posibilă introducerea în text a referințelor hipertext, care odată fiind activate vor lansa fișierul audio sau video din momentul unde e situată referința. Referințele hipertext se vor crea automat în baza unor balize introduse manual în conținutul textual al stenogramelor.
- **Subsistemul informatic destinat votării electronice.** Va permite efectuarea votării utilizând tehnologiile informatice și calcularea automată a statisticii procesului de votare.
- **Subsistemul informatic destinat videoconferinței.** Pentru asigurarea transparenței activității Parlamentului este necesară implementarea în cadrul acestuia a unui subsistem informatic destinat inițierii transmisiunii în regim de videoconferință. Ar fi binevenită

crearea mai multor spații echipate cu dispozitive pentru realizarea videoconferințelor, acestea fiind instalate obligatoriu în sala de ședințe a Parlamentului. Adicional ar putea instalate echipamente de acest fel și în alte săli unde se efectuează frecvent conferințe de presă, seminare, prezentări, conferințe, etc. Subsistemul în cauză va dispune de server specializat în procesarea imaginilor video și stocarea automată a acestora într-o arhivă.

- **Subsistemul informatic destinat evidenței contabile.** Dat fiind faptul că de la realizarea sistemului informatic contabil existent în cadrul Parlamentului a trecut un interval de timp destul de important s-ar impune necesitatea implementării unei soluții informatice moderne care să integreze în sine totalitatea componentelor specifice activității de evidență contabilă. Astfel, va fi utilizată o singură soluție software pentru gestiunea tuturor direcțiilor de evidență contabilă în cadrul Parlamentului Republicii Moldova.
- **Subsistemul informatic destinat evidenței resurselor umane.** Componenta informatică destinată evidenței resurselor umane va reprezenta o soluție client-server bazată pe o interfață WEB cu acces la ea prin intermediul portalului Intranet al SIIP. Scopul principal al acestei soluții software constă în crearea unei baze de date care va conține fișele electronice ale angajaților Parlamentului la care se va putea atașa toate documentele aferente procesate prin intermediul Componentei Informatice de gestiune a documentelor și fluxurilor de lucru (ordine, cereri, contract individual de muncă, etc.).
- **Subsistemul informatic destinat evidenței documentelor de strictă evidență și a vizelor eliberate.** Scopul principal al acestei soluții software constă în crearea unei baze de date care va duce evidența totalității documentelor de strictă evidență (permis de acces, pașaport diplomatic sau de serviciu, etc.) sau vizelor eliberate și valabilității acestora la care se va putea atașa toate documentele aferente procesate prin intermediul Componentei Informatice de gestiune a documentelor și fluxurilor de lucru (ordine, cereri, contract individual de muncă, etc.).

Activitățile de dezvoltare a softului specific sunt descrise în tabelul 9.

Tabelul 9. Activitățile de dezvoltare a soft-ului specific

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
1.	Perfectarea caietelor de sarcini.	<ul style="list-style-type: none"> ● Caiet de sarcini de implementare a votului electronic. ● Caiet de sarcini de implementare a videoconferinței. ● Caiet de sarcini de realizare a sistemului de gestiune a stenogramelor. ● Caiet de sarcini de implementare a sistemului de gestiune contabilă. ● Caiet de sarcini de implementare a sistemului de gestiune a resurselor umane. ● Caiet de sarcini de realizare a sistemului de gestiune a documentelor de strictă evidență. 	DIA, Experți externi.	2011-2013	Buget Parlament Alte surse 24 000€

Nr.	Activități planificate	Indicatori de performanță	Responsabil	Termen de implementare	Acoperire financiară
2.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de gestiune a stenogramelor.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem de gestiune a stenogramelor instalat și funcțional. ● Asigurarea sincronizării părții textuale cu cea multimedia a stenogramei. ● Accesul cetățenilor a informația aferentă activității Parlamentului. ● Sporirea transparenței activității Parlamentului. 	DIA, DGA, DDP.	2012-2013	Buget Parlament Alte surse 50 000€
3.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de votare electronică**.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistemul de înregistrare electronică și sistemul de vot instalat și funcțional ● Sporirea transparenței activității Parlamentului. ● Personalizarea votului. ● Extragerea indicatorilor statistici privind frecvența deputaților și procesul de votare. 	DIA, DGA, DDP.	2012-2013	Buget Parlament 15 000€
4.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de gestiune a videoconferințelor**.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem de gestiune a videoconferințelor instalat și funcțional. ● Sporirea transparenței activității parlamentului. ● Numărul de utilizatori ce accesează videoconferința.. 	DIA, DGA.	2013-2014	CGE 15 000€
5.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de gestiune a evidenței contabile.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem informatic de gestiune a evidenței contabile instalat și funcțional. ● Automatizarea tuturor compartimentelor evidenței contabile 	DIA, DFBC, DGA	2012	Buget Parlament 30 000€
6.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de gestiune resurselor umane.	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem informatic de gestiune a resurselor umane. ● Automatizarea tuturor compartimentelor de gestiune a resurselor umane. 	DIA, DRU.	2012-2013	RAPC Buget Parlament 15 000€
7.	Realizarea și implementarea sistemului informatic de gestiune a documentelor de strictă evidență	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem informatic de gestiune a documentelor de strictă evidență. 	DIA, DGA.	2012	Buget Parlament 7 000€

**** Activitățile date ar putea să nu fie efectuate în cazul imposibilității identificării resurselor financiare.**

Costul total al fondurilor necesare dezvoltării softului specific pe durata anilor 2011 – 2014 ar putea estimativ să fie apreciate la 156 000 €.

VIII. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ

În procesul implementării Planului de dezvoltare strategică a *Spațiului Informatic Integrat al Parlamentului*, va fi efectuată monitorizarea periodică a realizării acțiunilor și evaluarea rezultatelor obținute pentru ca, în caz de necesitate, să fie operate modificările necesare. Procesul de monitorizare și evaluare va fi încheiat odată cu evaluarea finală a rezultatelor obținute după cei cinci ani de implementare.

CADRUL INSTITUȚIONAL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Pentru asigurarea implementării Planului de dezvoltare strategică, urmează a fi constituit Grupul de lucru pentru supravegherea implementării acestuia. Acest grup va fi compus din 8 persoane din cadrul Parlamentului:

- Președintele Parlamentului;
- 2 membri ai Biroului permanent;
- 3 membri ai comisiilor permanente (juridică, numiri și imunități; economie, buget și finanțe; protecția socială, sănătate și familie etc.);
- Secretarul general;
- Responsabilul TIC al Parlamentului.

De asemenea, se consideră rațională implicarea unor experți externi cu experiență în domeniul proiectării sau dezvoltării soluțiilor informatice complexe destinate autorităților publice centrale (sau care cunosc la un nivel înalt tehnologiile informatice de ultimă oră) pentru consultarea grupului de supraveghere în vederea alegerii soluțiilor optime de implementare a Planului de dezvoltare strategică. S-ar considera rațional formarea unui grup de 3 experți de bază (cu background și experiență vastă) și 2 variabili (cu experiență în domeniul îngust al tehnologiei informatice. Experții variabili vor fi contractați în funcție de componenta concretă a SIIP. Experții ar putea fi atrași din următoarele surse:

- Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;
- Mediul academic sau de cercetare în domeniul TIC;
- Mediul de afaceri;
- Experți internaționali sau naționali în domeniul TIC.

Grupul de supraveghere vor avea în sarcini următoarele activități:

- Monitorizarea (în baza rapoartelor semestriale elaborate de Directorul general) realizării Planului anual de acțiuni pentru implementarea PDS și atingerea rezultatelor preconizate.
- Formularea propunerilor privind perfecționarea planului anual de acțiuni.
- Evaluarea rezultatelor intermediare și finale ale implementării PDS.
- Analiza impactului implementării activităților din PDS.
- Discutarea Raportului anual de implementare a PDS, elaborat de Responsabilul TIC al Parlamentului, înainte ca acesta să fie transmis Biroului permanent pentru aprobarea finală.

Responsabilul TIC al Parlamentului va fi responsabil de implementarea PDS. El va conduce un grup de lucru format din reprezentanți ai tuturor subdiviziunilor Secretariatului Parlamentului (șefi de direcții), comisiile și fracțiunile parlamentare și experții externi. Grupul de lucru va avea următoarele sarcini:

- Elaborarea Planului anual de acțiuni în conformitate cu PDS;
- Monitorizarea și coordonarea activităților prevăzute în Planul anual de acțiuni;
- Elaborarea Rapoartelor semestriale care vor fi prezentate Grupului de supraveghere a implementării PDS;
- Elaborarea Raportului anual de implementare a PDS (progresele înregistrate), care va fi prezentat spre aprobare Biroului permanent.

Responsabilul TIC al Parlamentului, va raporta anual Biroului permanent rezultatele implementării PDS. Raportul anual de implementare a PDS și planurile anuale de acțiuni vor fi aprobate de către Biroul permanent al Parlamentului.